

**АНАЛИЗ НА ПОТРЕБНОСТИТЕ ОТ СОЦИАЛНИ УСЛУГИ НА ОБЩИНСКО И
ОБЛАСТНО НИВО, КОИТО СЕ ФИНАНСИРАТ ИЗЦЯЛО ИЛИ ЧАСТИЧНО ОТ
ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ**

ОБЩИНА СОПОТ,

ОБЛАСТ ПЛОВДИВ

2023 година

Съдържание

Съкращения	3
Таблицы	4
Увод	5
1 Методология	5
1.1 Цели	6
1.2 Методи и източници на анализа	6
2 Показателите в общината по критериите за социални и интегрирани здравно-социални услуги	7
3 Съществуващи социални и интегрирани здравно-социални услуги на територията на общината	8
3.1 Социални услуги	8
3.1.1 Социални услуги – делегирани от държавата дейности	8
3.1.2 Социални услуги и интегрирани здравно-социални услуги, които функционират на територията на общината по проекти, финансирани от оперативни програми	9
4 Брой на желаещите да ползват социални и интегрирани здравно-социални услуги на територията на община	10
5 Информация относно броя на лицата от други общини, които ползват социални и интегрирани здравно-социални услуги на територията на община	10
5.1 Потребители от други общини, ползващи социални услуги	10
6 Информация за демографското развитие в община	11
7 Информация за наличната социална, образователна и здравна инфраструктура в община	14
7.1 Социална инфраструктура	14
7.1.1 Социални услуги	14
7.1.2 Жилищни условия	22
7.1.3 Транспортни връзки за достъп на социалните услуги и обезпечаване на ползването им	23
7.2 Образование	24
7.3 Здравеопазване	29
8 Информация и прогноза за необходимите служители за извършване на дейността по предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги	31
8.1 Информация за текущото състояние на работещите в социалните и интегрираните здравно-социални услуги, действащи на територията на общината ..	31
8.2 Информация, относно регистрираните безработни лица на територията на общината:	32
8.3 Прогноза за необходимите служители за извършване на дейността по предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги:	33
9 Прогнозиране и планиране на необходимите социални и интегрирани здравно-социални услуги	34
10 Изводи	34
11 Приложения	35

СЪКРАЩЕНИЯ

A3	Агенция по заетост
АСП	Агенция социално подпомагане
БЧК	Български червен кръст
ДБТ	Дирекция бюро по труда
ДКЦ	Диагностично-консултативен център
ДСП	Дирекция социално подпомагане
ЕС	Европейски съюз
МБАЛ	Многопрофилна болница за активно лечение
МБПЛ	Многопрофилна болница за продължително лечение
МВР	Министерство на вътрешните работи
МКБППМН	Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни
ДГ	Детска градина
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РУО	Регионално управление на образованието
СОП	Специални образователни потребности
СУ	Средно училище
НУ	Начално училище
ПГ	Професионална гимназия
ЦОП	Център за обществена подкрепа
ДСХ	Дом за стари хора
ГРАО	Гражданска регистрация и административно обслужване
НСИ	Национален статистически институт
ЦНСТПЛПР	Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с психични разстройства
ЕР на ТЕЛК	Експертно решение на териториална експертна лекарска комисия
СУ	Социална услуга
ДЦДУ	Дневен център за деца с увреждания
ДЦПЛУ	Дневен център за пълнолетни лица с увреждания
НПО	Неправителствена организация
ОДЗ	Отдел закрила на детето
НПО	Наредба за приобщаващо образование
ДСП	Домашен социален патронаж
ЗСУ	Закон за социалните услуги
ПУ	Полицейско управление
КСУ	Комплекс за социални услуги
ХСД	Хуманитарни и социални дейности
ЕПЛР	Екип за подкрепа за личностно развитие
БДЖ	Български държавни железници
ЦПЛР	Център за подкрепа за личностно развитие
НКПР	Национална концепция за пространствено развитие
ЮЦРП	Южен централен район за планиране
NUTS	Класификация на териториални единици за статистически цели в България
ЕООД	Еднолично дружество с ограничена отговорност
ЕАД	Еднолично Акционерно дружество

ТАБЛИЦИ

Таблица № 1- Показателите в общината по критериите за социални и интегрирани здравно-социални услуги7

Таблица № 2 - Данни за демографското развитие в община Сопот за последните 5 години от НСИ11

Таблица № 3 - Данни от НСИ към 31.12.2021 г. за разпределение на населението в групи по работоспособност12

Таблица № 4 – Разпределение на лечебните заведения в общината по вид, брой и дейности29

Таблица № 5 - Брой на населението, разпределено по образование33

Увод

Настоящият анализ е част от процеса на стратегическо планиране и картиране на социалните услуги на областно и общинско ниво. Анализът е изготвен в изпълнение на изискванията на Закона за социалните услуги (ЗСУ). Анализът изследва ситуацията в общината по отношение на процесите на развитие на населението, икономическо развитие, заетост, безработица и доходи на населението, жилищни условия, образование и здравеопазване, като включва оценка на рисковите групи и факторите, които ги определят. Анализът представя текущото състояние на предоставяните социални услуги на територията на община Сопот, тяхната осигуреност, достъпността, ефективността и качеството. Разглежда потенциала за развитие на действащите услуги и перспектива и възможност за разкриване на нови.

Резултатите от анализът очертават насоката за развитие на социалните услуги в община Сопот и спомагат за правилно адресиране на нуждите на потребителите с цел, максимално задоволяване на потребностите на населението на община Сопот от различни по вид социални услуги.

Анализът е извършен на територията на община Сопот и обхваща информация за периода 2017 – 2022 г.

1 Методология

Използваните методи за събиране на информация включват:

- Документално проучване на съществуващи анализи, доклади, стратегически документи на областната и районните администрации (като стратегии, дългосрочни програми и планове за развитие);
- Систематизиране и обобщаване на статистически данни, регулярно събирани от районните администрации и държавните институции;
- Събиране на допълнителна статистическа информация за разпределението на ключови рискови групи по райони със съдействието на дирекциите Социално подпомагане.

При обработването на данните и анализа на ситуацията се прилагат количествени и качествени методи, сравнителен анализ на състоянието и тенденциите в свързаните сектори.

Използваха се следните източници на информация:

- Анализи, доклади, стратегически документи на национално, областно и местно ниво;
- Статистически бази-данни, събирани и актуализирани от:
 - институциите на общинско ниво - като ДСП гр. Карлово, ДБТ – гр. Карлово;
 - общинска администрация – ГРАО ;
 - отдела, отговорен за социални, образователни и хуманитарни дейности и др.;
 - ДСП гр. Карлово - отдел „Закрила на детето”.
- Местна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, РУ на МВР гр. Карлово - Детска педагогическа стая;
- Национален статистически институт;
- Данни и документация от ръководителите на действащите социални услуги в общината;

- Училища, болници, лични лекари и пр., които разполагат с информация за състоянието на свързаните сектори със социалните услуги;
- Граждански организации и НПО.

1.1 Цели

Целите на проучването включват:

- Изследване развитието на основните икономически сектори и социално – демографска ситуация.
- Идентифициране на основните фактори, пораждащи риск за населението на общината;
- Определяне на основните рискове групи със съответстващи характеристики по отношение на тяхната социална интеграция;
- Анализирание на наличните услуги, като се съотнесат към реалните нужди на идентифицираните рискови групи;
- Изследване на възможностите на наличните ресурси за подкрепа на рисковите групи;
- Планирането на социалните услуги на общинско и областно ниво цели осигуряване на равен достъп до социални услуги, отговарящи на индивидуалните потребности на лицата на територията на общината, които изцяло съответстват на приоритетите на държавната политика;
- Определяне на потребностите на общината от социални услуги на общинско и областно ниво, които се финансират изцяло или частично от държавния бюджет;
- Определяне на максималния брой потребители на всички социални услуги, за които се осигурява изцяло или частично финансиране от държавния бюджет.

За постигане на набелязаните цели са проучени широк кръг от социално-икономически проблеми, тенденции в развитието на населението, общо състояние на сектора „социални услуги” в община Сопот, осигурени ресурси (финансови и човешки), достъп, капацитет и качество на наличните услуги. Териториалният обхват на проучването включва територията на община Сопот, като използваните данни обхващат основно периода 2017-2022 г..

1.2 Методи и източници на анализа

За разработване на настоящия анализ, бяха използвани различни информационни източници, както следва:

- Съществуващи стратегически документи, анализи и проучвания обхващащи територията на община Сопот;
- Публична статистическа информация от официални източници – Национален статистически институт (НСИ), регистри на Министерството на образованието и науката, Регистри на Регионалната здравна инспекция (РЗИ) и др.
- Специфична информация предоставена от Общинска администрация Сопот, Дирекция Социално подпомагане Карлово (ДСП), Дирекция Бюро по труда (ДБТ), Регионална здравна инспекция, Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни и др..

Използваните методи за събиране на информация включват:

- Документално проучване на съществуващи анализи, доклади, стратегически документи на областната и районните администрации (като стратегии, дългосрочни програми и планове за развитие);
- Систематизиране и обобщаване на статистически данни, регулярно събирани от районните администрации и държавните институции;
- Събиране на допълнителна статистическа информация за разпределението на ключови рискови групи по райони със съдействието на дирекциите Социално подпомагане.

Методите за анализ на информацията включват:

- Съдържателен анализ;
- Сравнителен анализ;
- SWOT анализ.

2 Показателите в общината по критериите за социални и интегрирани здравно-социални услуги

Таблица №1- Показателите в общината по критериите за социални и интегрирани здравно-социални услуги

№	Наименование на критерия	Данни за община Сопот (брой)
1	общ брой на населението	8921
2	общ брой на пълнолетните лица	7642
3	общ брой на децата до 18-годишна възраст	1279
4	общ брой на лицата в надтрудоспособна възраст	2275
5	общ брой на пълнолетните лица с трайни увреждания	1076
6	общ брой на децата с трайни увреждания до 18-годишна възраст	32
7	общ брой на децата от 0 до 7 г.	521
8	общ брой на лицата с трайни увреждания	1108
9	общ брой на пълнолетните лица с трайни увреждания в трудоспособна възраст	303
10	общ брой на децата с трайни увреждания, живеещи в домашна среда	31
11	брой на пълнолетните лица с трайни увреждания в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	51
12	брой на децата без увреждания до 18-годишна възраст	1247
13	общ брой на пълнолетните лица с психични разстройства	182
14	брой на пълнолетните лица с психични разстройства в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	5
15	общ брой на пълнолетните лица с интелектуални затруднения	50
16	брой на пълнолетните лица с интелектуални затруднения в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	5

	среда	
17	общ брой на пълнолетните лица с физически увреждания	303
18	брой на пълнолетните лица с физически увреждания в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	31
19	общ брой на пълнолетните лица с деменция	5
20	брой на пълнолетните лица с деменция в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	5
21	общ брой на пълнолетните лица със сетивни увреждания	102
22	брой на пълнолетните лица със сетивни увреждания в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	3
23	брой на лицата в надтрудоспособна възраст без увреждания	1797
24	брой на лицата в надтрудоспособна възраст без увреждания в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	108
25	брой на живеещите в домашна среда деца с трайни увреждания	7
26	общ брой на пълнолетните лица с трайни увреждания с определена чужда помощ	79
27	брой на живеещите в домашна среда пълнолетни лица с трайни увреждания с определена чужда помощ	79
28	общ брой на лицата в надтрудоспособна възраст в невъзможност за самообслужване	152
29	брой на живеещите в домашна среда лица в надтрудоспособна възраст в невъзможност за самообслужване	152

3 Съществуващи социални и интегрирани здравно-социални услуги на територията на общината

3.1 Социални услуги

3.1.1 Социални услуги – делегирани от държавата дейности

Дневен център за деца и/или младежи с увреждания					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Сопот, ул. „Христо Маджаров“ №27	Деца с увреждания	30	30	1. дневна грижа; 2. информиране и консултиране; 3. застъпничество и посредничество; 4. терапия и рехабилитация (само терапия); 5. обучение за придобиване на умения; 6. подкрепа за придобиване на трудови умения (за младежи над 16-годишна възраст).	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребността на населението от цялата област. ДЦДУ се посещава от деца от община Сопот, община Карлово и община Хисаря.

Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Сопот, ул. „Христо Маджаров“ №27	Пълнолетни лица с увреждания	20	16	1. дневна грижа; 2. информиране и консултиране; 3. застъпничество и посредничество; 4. терапия и рехабилитация; 5. обучение за придобиване на умения; 6. подкрепа за придобиване на трудови умения..	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребността на населението от цялата област. ДЦДУ се посещава от деца от община Сопот, община Карлово и община Хисаря.

Център за обществена подкрепа					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Сопот, ул. „Иван Вазов“ №53	Деца и семейства в риск	30	44	1. информиране и консултиране; 2. обществена работа; 3. застъпничество и посредничество; 4. терапия и рехабилитация; 5. обучение за придобиване на умения;	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребността на населението от цялата област. Потребителите, които се посещават услугата от община Сопот, община Карлово и община Пирдоп.

Асистентска подкрепа						
Място	Брой субсидирани потребители	Брой обслужвани лица	Брой чакачи лица	Брой асистенти	Брой лица, администратори услугата	Териториален обхват
Адрес: гр. Сопот, ул. „Иван Вазов“ № 57	31	22	1	19	3	Социална услуга на общинско ниво за удовлетворяване на потребността на населението в общината. Потребителите са от гр. Сопот – 16 и от с. Анево – 6.

3.1.2 Социални услуги и интегрирани здравно-социални услуги, които функционират на територията на общината по проекти, финансирани от оперативни програми.

Социална услуга/място предоставяне	Финансирана по операц	Точна дата на приключване на проекта	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Целева група	Брой места	Заетост ¹ брой
------------------------------------	-----------------------	--------------------------------------	---	--------------	------------	---------------------------

Проект с наименование: „Приеми ме - 2015“/ наименование на услугата	ня	31.12.2023 г.	Информирани и консултиране; Общностна работа; Терапия и рехабилитация	Деца и семейства в риск	3	2
гр. Сопот с адрес: ул. „Иван Вазов“ 34						

4 Брой на желаещите да ползват социални и интегрирани здравно-социални услуги на територията на община Сопот

Социалните услуги, които предоставя община Сопот, Механизма за лична помощ, както и проектите със социална насоченост функциониращи към момента покриват нуждите на населението на общината, съобразно целевите групи, които обхващат.

Извън обхвата на услуги предоставяни в домашна среда, остават хората, които имат ЕР ТЕЛК, но нямат определена чужда помощ. Те не попадат нито в Механизма за лична помощ, нито в СУ „Асистентска подкрепа“. Регистър на чакащите за тях няма.

Видно от информацията от списъците на чакащите по първо желание за съответната социална услуга, предоставена от дирекция „Социално подпомагане“ – Карлово, общия брой на желаещите да ползват социални услуги по видове услуги и групи потребители е 8. Има 3-ма кандидат - потребителя за ЦНСТППР - Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с психични разстройства и 5-ма за ДСХ – Дом за стари хора.

Услугите, които желаят да ползват 8-те чакащи в списъците на Д СП – Карлово не се предоставят на територията на община Сопот.

Желанието на кандидат – потребителите или на техните настойници да бъдат настанени в тези институции е породено от факта, че са изчерпани всички възможности за оставане в домашна среда.

(Приложение № 1 – таблица желаещи).

5 Информация относно броя на лицата от други общини, които ползват социални и интегрирани здравно-социални услуги на територията на община Сопот

5.1 Потребители от други общини, ползващи социални услуги

1. Вид социална услуга - Дневен център за деца с увреждания – дневна грижа, 8 потребители от други общини, като всички са от община Карлово.
2. Вид социалната услуга - Дневен център за пълнолетни лица с увреждания – дневна грижа, брой потребители от други общини – 11. 2-ма потребителя от община Хисаря и 9 от община Карлово;

3. Вид социалната услуга – Център за обществена подкрепа – дневна грижа, брой потребители от други общини – 1 потребител от община Пирдоп, област Софийска и 22 от община Карлово.

6 Информация за демографското развитие в община Сопот

Община Сопот е една от малките по територия и население общини в България. Тя е създадена на 05.09.2003 г. чрез отделянето на гр. Сопот и с. Анево от община Карлово. Данните взети от НСИ за демографското развитие в община Сопот през посочените 5 години показват ясно очертана тенденция за намаление на населението. Видно е че естествения прираст, както и механичния прираст са отрицателни.

Двете селища общинския център – гр. Сопот и с. Анево. в общината имат различия в динамиката на населението. За разлика от гр. Сопот, където населението намалява при с. Анево се наблюдават минимални промени в броя на населението, видно от долната таблица:

Таблица № 2 - Данни за демографското развитие в община Сопот за последните 5 години от НСИ:

Данни/информация за демографското развитие в община Сопот за последните 5 години от НСИ:		2021	2020	2019	2018	2017
Общ брой на населението	<i>брой</i>	8921	9098	9178	9201	9245
Раждаемост	<i>брой</i>	60	82	77	76	91
Смъртност	<i>брой</i>	197	171	149	129	135
ЕСТЕСТВЕН ПРИРАСТ	<i>брой +/-</i>	-137	-89	-67	-53	-44
Заселени	<i>брой</i>	184	209	238	203	184
Изселени	<i>брой</i>	224	200	194	194	197
МЕХАНИЧЕН ПРИРАСТ	<i>брой +/-</i>	-40	9	44	9	-13
Гъстота на населението	<i>бр. души на кв. км.</i>	159.3	162.5	163.1	164.3	165.1
Брой градско население	<i>брой</i>	7935	8108	8177	8197	8237
Брой селско население	<i>брой</i>	986	990	1001	1004	1008

Таблица № 3 - Данни от НСИ към 31.12.2021 г. за разпределение на населението в групи по работоспособност

Община Сопот	Население	Население в подтрудопособна възраст	Население в трудопособна възраст	Население в надтрудопособна възраст
	8921	1279	5367	2275
	<u>Меже /Жени</u> 4270/4651	<u>Мъже/Жени</u> 659/620	<u>Мъже/Жени</u> 2840/2527	<u>Мъже/Жени</u> 771/1504
	С ТЕЛК	23	337	478

Видно от горните таблици намаляването на населението на община Сопот е един от възможните силно неблагоприятни фактори за бъдещото ѝ развитие. Тенденцията ще доведе до ограничаването на работната сила и възпроизводствения потенциал на общината в дългосрочен период. Не се наблюдават резки промени в половия състав на населението. Раждаемостта е по-ниска в сравнение със смъртността поради, което е наличен отрицателен прираст, но по сериозен проблем представлява механичния прираст. Емигрирането на млади и високо образовани хора има икономически и социални последици за бъдещото развитие на общината. Емиграцията оказва негативен ефект върху възпроизводството на населението, тъй като чрез “износа” на жени във фертилна възраст се понижава равнището на потенциалната бъдеща раждаемост, не само за следващите 10-15 г., но и за много по-дълъг период от време – 40-50 години. Мотивите за емиграция се свързват основно с осигуряването на трудова заетост, по-високи доходи, жизнен стандарт и стремежът да се живее в по-добра градска среда. Тази мотивация се допълва и от стремежа за образователна и професионална реализация. От друга страна това е тенденция, която може лесно да се обърне в случай, че се изберат правилните политики и мерки, с които общината да стане достатъчно привлекателна и конкурентна. Община Сопот има по-висок дял на населението в подтрудова възраст в сравнение със средния за страната, който е достатъчен за бъдещото формиране на трудовия контингент. Делът на населението в надтрудова възраст в общината е под средния за страната.

На настоящия етап община Сопот притежава по-голям дял население в трудова възраст в сравнение със средните стойности за страната и Пловдивска област. Това заедно с доброто образователно равнище на трудова население, създава известно предимство на общината по отношение на наличните човешки ресурси. В границите на Пловдивска област Сопот е сред общините със сравнително по-благоприятно отношение между населението подтрудова, трудова и надтрудова възраст.

Етническата структура на населението има важно значение за начина на живот и поведение на населението. Добре изразена е връзката между етническата принадлежност и репродуктивната нагласа и поведение на населението. Община Сопот има някои характерни особености по отношение на етническата структура на населението. Данните от НСИ показват по-висок относителен дял на българската етническа група в сравнение със средните стойности за страната и област Пловдив. Най-висок е делът на българския етнос в гр. Сопот (96,2 %). В същото време турската и ромската етнически групи са значително по-слабо представени в община Сопот. Изключение прави с. Анево, където относителният дял на турската етническа група е 18,4%. В селото живеят 89% от представителите на турския и 53% от ромския етнос в общината. Тези особености в етническата структура на селищата в общината определят съществуващите вътрешно общински различия в равнището на раждаемост и образованост на населението, неговата трудова заетост, миграционна подвижност и др.

Обезлюдяването и застаряването на населението е трайна тенденция за общината.

7 Информация за наличната социална, образователна и здравна инфраструктура в община Сопот

7.1 Социална инфраструктура

7.1.1 Социални услуги

Община Сопот териториално е разделена на 2 населени места, както следва: гр. Сопот, който е административен център на Общината и с. Анево. Община Сопот е с областен център гр. Пловдив, който се намира на 70 км. Има удобен автобусен и железопътен превоз.

Общото население по настоящ адрес на община Сопот е почти 8921 души.

На територията на община Сопот функционират: Център за обществена подкрепа и Комплекс за социални услуги с Дневен център за деца с увреждане и Дневен център за пълнолетни лица с увреждания. Същите са разкрити през 2007 година и функционират, като общината е доставчик на социалните услуги.

През 2021 година, във връзка със Закона за социалните услуги бе разкрита и социална услуга „Асистентска подкрепа“, като отново общината е доставчик.

На територията на община Сопот функционира Домашен социален патронаж, който е разкрит през 2004 година, веднага след Указа на Президента, с който Сопот е възстановен като самостоятелна административна единица. Капацитета му е 60 потребителя. Изцяло се финансира от общинския бюджет.

I. Социални услуги държавно делегирана дейност

На територията на община Сопот функционират: Център за обществена подкрепа и Комплекс за социални услуги с Дневен център за деца с увреждане и Дневен център за пълнолетни лица с увреждания. Същите са разкрити през 2007 година, функционират, като социални услуги, доставчик на които е община Сопот.

През 2021 година, във връзка със Закона за социалните услуги бе разкрита и социална услуга „Асистентска подкрепа“, като отново общината е доставчик.

Център за обществена подкрепа

Центърът за обществена подкрепа (ЦОП), е делегирана от държавата дейност и се финансира от републиканския бюджет, с капацитет 30 места. Създаден е през проект и функционира от 2007 година. От юли 2007 година, управлението на ЦОП е поето от община Сопот. Все по-голямата му популярност сред населението в района, е плод на развитието му през всичките тези години до настоящия момент, както и благодарение на усилията на всички специалисти, работили и работещи в Центъра през тези години.

Целта на социалната услуга, е да подкрепя клиентите за справяне с проблеми, по отношение възпитанието на детето, при разрешаване на семейни конфликти и трудности в ежедневните дейности насочени към грижата за децата, за улесняване на адаптацията към средата, подобряване общуването между членовете на семейството.

Център за обществена подкрепа Сопот, по смисъла на Закона за социалните услуги, може да предоставя, *следните видове услуги:*

- 1. Информирание и консултиране**
- 2. Застъпничество и посредничество**
- 3. Общностна работа**
- 4. Терапия и рехабилитация**
- 5. Обучения за придобиване на умения**

Предложението се основава на направения анализ за дейността на ЦОП, по основните направления, по които е предоставяна услугата

Предоставяната услуга е в следните направления:

„Индивидуално и семейно консултиране” - осъществени са консултации с клиенти, в насока подобряване на общуването между членовете на семейството, справяне с проблеми възникващи при възпитанието на децата, при семейни конфликти и трудности в ежедневието - 176 случая

„Социално педагогическо консултиране на деца с поведенчески проблеми“ - 176 случая

„Подготовка в умения за самостоятелен живот“- 21 случая

„Подкрепа на деца жертва на насилие и техните семейства” – проведени консултации с клиенти за преживяване на травмиращото събитие и създаване на умения за справяне с бъдещи кризисни ситуации в семейството - 11 случая

„Превенция на изоставянето на деца” – по тази програма консултациите са в посока подкрепа за повишаване родителския капацитет на непълнолетни майки. Клиентите консултирани по тази програма са 32.

„Превенция на риска от отпадане от училище и подкрепа на деца с обучителни затруднения” - Подкрепата е насочена към развиване на общата познавателна култура и различни психични процеси при децата, мотивиране на деца и родители- 77 случая

„Превенция на агресивно поведение при децата”- подкрепата, е в насока развиване на умения за общуване, самоконтрол, справяне с конфликти и кризи във взаимоотношенията. Работено е по 3 заявки. Проведени са тренинги и обучения в училища на територията на общината, по темата

„Превенция на рисковото поведение на деца и младежи от общността“ - 76 случая

„Реинтеграция в биологичното семейство“- по тази програма се работи с родители, чиито деца са настанени в приемни семейства, за повишаване на родителския капацитет, екипът посредничи при осъществяване на срещи между деца и родители - 15 случая

„Обучение на кандидат осиновители“- по тази програма са обучени 30 семейства, като осиновяването в тези семейства е факт.

ЦОП Сопот посредничи и при опознавателни и опознаващи срещи между деца настанени в приемни семейства и кандидат – осиновители - 74 случая.

„Приемна грижа“- 6 случая

Други програми като : подкрепа на деца с увреждания и техните семейства, подкрепа и социализация на деца на улицата, изслушване в полицията -10 случая.

„Работа с логопед“- 102 случая

Освен с основните потребители, чиито брой е посочен във всяка програма, се работи и с родители и/или близки на децата и широкото семейство.

В Центъра работи екип от 5 служителя на трудов договор - социални работници, психолог, педагог и логопед на граждански договор. На всеки член от екипа е осигурена индивидуална супервизия.

Ежегодно се провеждат срещи с директорите на всички учебни заведения в община Сопот, за представяне на темите, по които специалисти от ЦОП могат да провеждат обучения на ученици от различни възрастови групи, в поверените им учебни заведения.

Професионалисти от ЦОП, като делегирана от държавата дейност, извършват мобилна работа и на територията на община Карлово, на разстояние до 40 километра, от Центъра.

Потребители на социалната услуга, съвместно с екипа участват във всички значими събития на общността:

- Празника на любовта и виното - 14 февруари;
- Кампания „Розова фланелка“
- изработване на мартеници с деца потребители на социални услуги;
- общоградско честване на Националния празник- 3-ти март;
- боядисване на великденски яйца с деца в неравностойно положение;
- общоградско честване на Деня на славянската писменост - 24 май;
- организиране на обучения и тренинг по случай международния ден за борба с наркотичните и упойващи вещества;
- общоградско честване на годишнината от рождението на Иван Вазов
- изработване и разпространение на информационни брошури за Приемната грижа по случай 21 ноември - Деня на християнското семейство;
- организиране съвместно с МКБППНМ изложба посветена на Деня на толерантността с участието на деца от детските градини и училищата на територията на общината; провеждане на дискусия и тренинги
- информационна кампания, изработване и разпространение на брошури посветени на 1-ви декември - Ден за борба със СПИН.

Партньори:

- Дирекция социално подпомагане- Карлово
- Бюро по труда
- СМЦ "Младежки инициативи в Розовата долина" Карлово
- МКБППНМ
- ПГ" Ген. Вл. Заимов"
- СУ "Ив. Вазов"
- НУ "Неделя Петкова
- Младежки и детски парламент
- ПУ Карлово
- Инспектор детска педагогическа стая

Състояние на материалната база: Център за обществена подкрепа се помещава в сграда, собственост на община Сопот. Базата е в добро състояние /предстои освежаващ ремонт/. Има четири помещения: един офис, зала за работа на психолог, зала за работа на логопед и общо помещение. Санитарния възел е един, в добро състояние.

Достъп до социалните услуги: Центърът се намира на първи етаж, има подсигурана достъпна среда, в близост има възможност за транспортни връзки с други населени места и указателни табели.

Данните са към 31.12.2021 г.

Комплекс за социални услуги - включва Дневен център за пълнолетни лица с увреждания и Дневен център за деца с увреждания

Съществуващият към момента Комплекс за социални услуги – гр. Сопот обединява Дневен център за деца с увреждания с капацитет 30 места и Дневен център за пълнолетни лица с увреждания с капацитет 20 места.

Комплекс за социални услуги – гр. Сопот, обслужва деца и пълнолетни лица с физически и ментални увреждания от общините Сопот, Карлово и Хисаря и предлага:

- цялостно обслужване на потребителите през деня, свързано с предоставянето на храна, задоволяване на ежедневните, здравните и рехабилитационни потребности;
- специализирано оборудване и обзавеждане;
- специализиран транспорт от дома на потребителя до КСУ и обратно;
- оптимални условия за корекционно – компенсаторна, възпитателна и интеграционна работа с деца и пълнолетни лица с увреждания;
- организация на свободното време и личните контакти;
- включваща, приемаща и стимулираща развитието среда;
- насърчаване и подкрепа на социалното, емоционалното, образователното и културно развитие;
- подкрепа на лицата с увреждания и техните семейства;
- постоянна и качествена грижа за всяко лице.

Основните цели и принципи на работа са:

- Гарантиране на равноправното положение на хората с увреждания;
- Преодоляване на социалната изолация чрез различни мероприятия, целящи социално включване в общността;
- Придобиване на нови знания, умения и навици за по-добро справяне с нуждите на ежедневие;
- Оказване на подкрепа на лицата с увреждания и техните семейства;
- Осигуряване на постоянна и качествена грижа за всеки потребител.

Основните дейности в дневната грижа целят ограничаването на социалната изолация, в която се намират хората с увреждания. Процесът на социална интеграция е стъпаловиден и включва реализацията на разнообразни програми, съобразен е с конкретните нужди на потребителите.

Главният приоритет на обучителната и терапевтичната дейност е постигането на практическа и социална автономност на децата и пълнолетните лица с увреждания.

В обществото има необходимост от съществуването на следните социални услуги:

- **Информирание и консултиране** - Семействата имат нужда от подпомагане в обгрижването и развитието на децата им чрез:
 - консултации, съдействие пред различни институции;
 - даване на насоки за възможни и ефективни терапии и лечение;
 - даване на насоки за други подходящи социални услуги; обучение на родителите и близките като ко- терапевти и в продължаваща работа в семейна среда;
 - индивидуални психологични и социални консултации за справяне с проблеми, възникващи при възпитанието на детето, при семейни конфликти и трудности при справяне с ежедневните задължения, свързани с детето/лицето с нарушение;
 - изграждане на адекватно отношение към детето или лицето в семейството спрямо неговото нарушение, както и приемане на нарушението и възможностите и рисковете пред увреденото дете/лице;
 - консултиране относно същността на възникнала рискова или стресова ситуация за семействата и снемане на напрежението от създалата се ситуация. Разясняване на текущата ситуация и подпомагане справянето чрез предлагане на алтернативни решения;

- групова работа, обучения и тренинги, насочени към родители/лица, които полагат грижи за детето с оглед подобряване на грижата и създаване на сигурна и стимулираща среда за развитието му.

- **Застъпничество и посредничество** – Социалната услуга дневна грижа подпомага и образователния процес на децата чрез осигуряване посещения на детски градини и училища, както и адаптацията на децата в тях. Застъпничеството е важен компонент за успешното включване на децата и хората с увреждания в обществото, както и за повишаване на информираността за техните проблеми и техните възможности. Изключително важно е информирането и консултирането на хората с нарушения и техните близки за правата им, свързани с упражняването на труд, здравното осигуряване, социалното подпомагане, техническите помощни средства, процедурата за получаване на пенсия за намалена работоспособност (след медицинска експертиза) и др. Нужно е и съдействие за попълването на различни документи и при необходимост представляване пред социалната служба.

Дейностите по самозастъпничество и посредничество включват и работа с обществеността; работа с местни институции и професионални групи, имащи отношение към грижата и закрилата на децата или пълнолетните лица с физически и ментални нарушения - лекари, социални работници, медицински сестри, учители и др., както и приучаването на самите лица да се справят сами в житейски ситуации за реализиране на техните права. В процеса на работа е от изключително значение прилагането на семейно-ориентиран подход и стимулиране развиването на самостоятелна семейна политика на местно ниво като част от застъпническата дейност, както и участие на самите лица с нарушения в разработването на политик, които лично ги касаят.

- **Терапия и рехабилитация** – Цели изграждане на възможно най – висока степен на самостоятелност при децата и лицата с нарушения чрез широк спектър от дейности и специалисти според индивидуалните потребности на потребителя;

Чрез психомоторни занятия се стимулира на общуването и вербалното изразяване, в индивидуални или групови занимания, използвайки звукови и музикални елементи;

Изготвянето на личен психотерапевтичен план създава необходимите условия за социална интеграция на лицето.

- чрез функционална и занимателна трудотерапия децата и лицата с нарушения придобиват различни хигиенни и трудови умения: поддържане на лична хигиена, хигиена на мястото на живеене, хигиена на работното място; умения за готварство; умения за битов труд; умения за поддържане на личните интереси и общуване чрез хоби или арттерапия /четене и писане, изобразителна дейност, конструктивна дейност/;

- чрез различни двигателни упражнения да се постигне формиране на правилен строеж и укрепване на мускулатурата, развитие на рефлексите и равновесие, развитие на пъргавина, ориентация и гъвкавост. Двигателната терапия спомага за подобряване и стабилизиране на двигателния апарат и за по-висока степен на самообслужване. Развива и подобрява фината моторика;

- дейностите по говорна и зрителна терапия възстановяват и подобряват засегнатите функции;

- социалната рехабилитация води до създаване на умения за водене на самостоятелен начин на живот чрез рехабилитация на говора, зрението и слуха, двигателна рехабилитация, предоставяне на социални услуги и други дейности;

- дейностите по психотерапия мобилизират индивидуалния психосоматичен потенциал и оказват психологическа подкрепа на възрастните с увреждания и на техните семейства и близки за преодоляване на психологическите проблеми и за адаптиране към състоянието на хронично заболяване и/или увреждане на тяхното дете.

Терапията и рехабилитацията се провеждат както и при дневна грижа, така и при интегрирани деца и пълнолетни лица с увреждания в детски градини, училища ,

защитени работни места без откъсване от личния им житейски стандарт, но дават възможност за повишаване на тяхната самостоятелност и успеваемост.

Комплекс за социални услуги – гр. Сопот разполага с четири занимални, два логопедични кабинета, зала за рехабилитация, зала за релаксация, кулинарен кабинет, медицински кабинет, два кабинета за психотерапия, оранжерии и овощна градина, трапезария, което дава възможност за ефективна групов и индивидуална терапия и рехабилитация на потребителите.

В Комплекс за социални услуги за потребителите се грижат: възпитатели, трудотерапевти, рехабилитатор, логопеди, социални работници, специален педагог, медицинска сестра, шофьор, касиер – домакин, санитарии.

Обучение и придобиване на умения – това е много важен раздел от програмите за работа с хората с увреждания. Изграждането на умения за самостоятелен живот са най – важните за тях, които трябва да усвоят. За лицата с интелектуални и физически затруднения това може да означава независим живот, ходене на работа, самостоятелно приготвяне на храна и други. Работата със специалисти позволява въз основа на способностите и на най – належащите нужди да се прецени какви са приоритетите на всяко конкретно дете/лице. Основните цели ту к са свързани с придобиване на умения за живот на възрастни; умения за самостоятелно придвижване не на обществени места, развитие на подходящо виждане и умения за трудова заетост; приучаване на грижа за здравето и безопасност в и извън дома.

- **Дневна грижа** – Дневната грижа дава възможност за цялостно обслужване на потребителите през деня; оптимални условия за корекционно – компенсаторна, възпитателна и интеграционна работа с деца и пълнолетни лица с увреждания; осигуряване на включваща, приемаща и стимулираща развитието среда; организация на свободното време и личните контакти; подкрепа на лицата с увреждания и техните семейства; постоянна и качествена грижа за всяко дете/лице.

Оптималната работа, за която дава възможност дневната грижа чрез широк набор от специалисти и дейности дава по – голяма възможност на развитие на засегнатите деца/лица.

Освен това дава възможност за осигуряване на трудова заетост на родителите и възможност за повишаване доходите на семействата; подобряване на социалния и психо – емоционалния статус на семействата с деца и роднини с физически и ментални нарушения; осигуряване на сигурна и защитена среда за децата и пълнолетните лица с увреждания, както необходимото им социално общуване.

Социалната услуга дневна грижа е услуга, предоставяна в семейна или в близка до семейната среда. Това дава възможност за намаляване риска от изоставяне на деца с нарушения.

Състояние на материалната база: Социалните услуги са разположени в една едноетажна сграда с Дневен център за деца с увреждания и Дневен център за пълнолетни лица с увреждания, като половината от сградата се ползва от едните потребители, а другата от другите потребители /ползва се обща трапезария, кулинарен кабинет, зала за рехабилитация, административен сектор и санитарни възли, както и административен сектор – кабинет на директор и на касиер - домакин / Общата квадратура на цялата сграда е 437.70 кв.м. Помещенията са оборудвани според предназначението им. В ДЦДУ има една занималня за социални контакти и почивка, която са оборудвани с телевизор, касетофон, два дивана, маси и столове, компютър.

Потребителите на ДЦДУ ползват логопедичен кабинет, зала за рехабилитация, кабинет на психолог, медицински кабинет, кабинет на социален работник, кабинет на специален педагог, 2 санитарни възли и баня, трапезария с разливочно помещение, зала за арт терапия, кулинарен кабинет. Помещенията са оборудвани според предназначението им. Двора на ДЦДУ е обособен с кътове за отдых, спортна площадка, 3 бр. оранжерии за трудотерапия и ябълкова градина. Сградата се отоплява с ел. енергия – климатици. В санитарните помещения има монтирани приспособления за улесняване придвижването на потребителите.

Достъп да социалните услуги: От дома на потребителите до сградата на Дневните центрове и обратно ползвателите се извозват със специализиран 16 – местен автобус. Сградата се намира в близост до центъра на града, до сградата на общинска администрация, болница, поща и други обществени институции. От гр. Сопот до околните населени места има удобен автобусен превоз.

Асистентска подкрепа

През 2021 година, във връзка със Закона за социалните услуги бе разкрита и социална услуга „Асистентска подкрепа“, като доставчик е общината.

През 2020 г. в нормативната уредба, касаеща социалните услуги, настъпи съществена промяна – в сила влязоха Закон за социалните услуги /ЗСУ/ и Правилник за прилагане на Закона за социалните услуги /ППЗСУ/, които очертават водещата роля на общините за провеждане на държавната политика в социалната сфера.

В чл.15, т.10 от Закона за социалните услуги като нов вид социална услуга /държавно-делегирана дейност/ е посочена „Асистентска подкрепа“. Тя е подробно регламентирана в чл. 93 от същия закон. Съгласно неговите разпоредби това е специализирана социална услуга, която включва подкрепа от асистент за:

- самообслужване;
- движение и придвижване;
- промяна и поддържане на позицията на тялото;
- изпълнение на ежедневни и домакински дейности;
- комуникация.

Асистентската подкрепа се предоставя на:

- лица в надтрудоспособна възраст в невъзможност за самообслужване, които нямат определена по съответния ред степен на намалена работоспособност;
- деца с трайни увреждания и пълнолетни лица с трайни увреждания с определена чужда помощ, които не ползват асистентска подкрепа, помощ за осигуряване на асистентска подкрепа или за които не се получава помощ за грижа в домашна среда по реда на друг закон.

Насочването за ползване на асистентска подкрепа, контролът върху дейността на асистентите и отчитането на услугата се извършва от общината. Предоставянето на тази подкрепа следва да се организира по начин, позволяващ комплексно предоставяне на различните видове социални услуги в домашна среда.

С Решение № 790 от 30.10.2020 г. Министерски съвет определя делегираните от държавата дейности, като в т.V – Функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи“ определя стандарт за социална услуга „Асистентска подкрепа“ 3985 лева на лице за календарна година за 19 993 потребители в страната. Съгласно Натуралните и стойностни показатели за прилагане на стандартите в делегираните от държавата дейности за 2021 г., натуралният показател за услугата „Асистентска подкрепа“ за Община Сопот е 31 потребителя, а общият размер на средствата е 123 535 лв.

През 2021 година, с Решение на общински съвет Сопот бе разкрита социална услуга „Асистентска подкрепа“, като доставчик е общината. Разработени са Процедури и Правилник за вътрешния трудов ред за предоставяне на социалната услуга. Услугата

се администрира от отдел „Хуманитарни и социални дейности“. Капацитета на услугата е пълен.

II. Социални услуги финансирани от общинския бюджет

На територията на община Сопот функционира Домашен социален патронаж, който е разкрит през 2004 година, веднага след Указа на Президента, с който Сопот е възстановен като самостоятелна административна единица.

Домашния социален патронаж е разкрит с решение на Общинския съвет. Социалната услуга ДСП в община Сопот се предоставя дългосрочно. ДСП е общинска дейност в община Сопот - форма на дългосрочно предоставяне на социални услуги в общността и има за цел: 1. подпомагане на гражданите, които без помощта на друго не могат да задоволяват своите основни жизнени потребности; 2. укрепване и развитие на обществената солидарност в трудни житейски ситуации.

Социалните услуги в ДСП се предоставят по начин, който запазва човешкото достойнство на гражданите, основана на социална работа, като се прилага индивидуален подход и комплексна оценка на потребностите на лицето, съобразно желанието и личния избор на потребителя на услугите. ДСП се осъществява от общинско звено, финансирано от общинския бюджет и ползващо като материална база имущество - общинска собственост. Общинското звено ДСП работи съгласно Наредба и Правилник за вътрешния трудов ред, изготвен от Ръководителя на звеното и утвърден от Кмета на общината. Кметът на общината управлява общинското звено ДСП и е работодател на ръководителя на звеното. Работодател на персонала в общинското звено ДСП е нейният ръководител.

ДСП извършва социални услуги по домовете на лица-потребители, с настоящ адрес на територията на общината, които са и: 1. лица в пенсионна възраст; 2. лица с трайни увреждания.

Социалната услуга ДСП, предоставяна в община Сопот е комплекс от социални услуги, предоставяни по домовете, свързани основно с доставка на храна и следните допълнителни социални услуги:

1. поддържане на хигиената в жилищните помещения, обитавани от потребителя на социалната услуга;
2. съдействие за получаване на медицинска и стоматологична помощ, измерване на кръвно налягане и кръвна захар;
3. изпълняване на рецепти и закупуване на лекарства със средства на потребителя на социалната услуга;
4. закупуване на хранителни продукти и вещи от първа необходимост, заплащане на такси, данъци, електрическа и топлинна енергия, телефон и др. със средства на потребителя на социалната услуга;
5. подпомагане контактите с институциите - Дирекция Социално подпомагане, ТЕЛК и други, изразяващи се в съдействие за подготовка на необходимите документи за тези институции и други.

Социалните услуги са един от стълбовете в политиката, която има отношение към ефективното социално включване и участие в живота на обществото на уязвимите групи.

Резултати от предоставянето на социалните услуги: Резултатите, които са постигнати от предоставянето на социалните услуги са много добри. Дейностите на социалните услуги показват възможностите на хората с нарушения, което подобрява процеса на интеграция. Те изпълняват превантивна роля и спомагат за социалното сближаване, което се изразява в предоставяне на персонализирано съдействие в помощ на социалното приобщаване и защита на основните права. Те включват съдействие за семействата, срещащи лични затруднения или кризи, включително и дейности, чрез които на децата/лицата се дава възможност за пълно интегриране в обществото. Тези

услуги имат допълваща и помощна функция спрямо семействата в грижите им за най - младите и най-възрастните членове на обществото.

Относно Отчета на разходваните средства от държавния бюджет не се наблюдават неправомерни действия. Средствата се изразходват по предназначение и целесъобразно, съобразно системата за финансово управление и контрол на община Сопот.

Оценката, която община Сопот дава относно ефективността на социалните услуги предоставяни на нейна територията е много-добра. Социалните услуги предоставяни на територията на община Сопот изпълняват превантивна роля, като социалната работа се свързва с обществената социална защита, осигуряваща механизми, които да подпомагат уязвимите групи да живеят с рисковете на живота. Те се предоставят с ясна цел да постигнат интеграция и пълноценен живот в общността на хората, които по един или друг начин са затруднени да го постигнат самостоятелно.

7.1.2 Жилищни условия

Селищната мрежа е пространствена форма на организация на обществения живот. Влияние върху развитието на селищната мрежа оказват социално-икономическите фактори, индустриализацията, развитието на транспорта, строителството и др. Степента на урбанизация е процентът от общото население на страната /или даден регион, община/, което живее в градовете. Темпът на урбанизация представлява увеличаването на пропорцията на гражданите за определен период. Процесът на урбанизация на даден регион има отчетливи ефекти върху икономиката и екологията му.

Селищната структура на общината е съставена само от две населени места - град Сопот е административен, културен и социално-икономически център в общината. Урбанистичната мрежа е равномерно разпределена в пространствената структура на общината. Територията на общината е 54,895 km² заема 17-о, предпоследно място сред 18-те общини на областта, което съставлява 0,92% от територията на област Пловдив /NUTS 3/ и 0,25% от територията на Южен централен район за планиране /NUTS 2/.

Град Сопот е от четвърто йерархично ниво - малки градове с микрорегионално значение в територията на групи общини – според НКПР. Стимулирането на техните центрове е важно, за да могат да предлагат необходимите първични услуги на населението както и работни места извън земеделската функция.

Общата площ на урбанизираните територии в община Сопот е 124.99 ха или 2.27% от общата ѝ площ. От нея жилищната площ заема 105.89 ха, производствените терени 7.7 ха, обществено обслужващите терени заемат 4,52 ха, а площите на терените за спорт и атракции заемат 4.03 ха. Уличната мрежа в Сопот включва около 30 км, от които само 75% е с трайна настилка (асфалтова или паважна).

Жилищната територия на град Сопот е 105.89 ха или 85% от територията на града. Застрояването на града е с преобладаващо с улично-кварталана структура и индивидуални парцели. Едноетажните жилищни сгради заемат 53.1%, двуетажните – 34.6%, триетажните – 9.7%, а четириетажните са 1%. Основната част от жилищния фонд е изграден след Втората световна война и значителна част от него се нуждае от обновяване. Извън града производствените терени са 45.17 ха съсредоточени предимно в промишлената зона северно от града. Като цяло производствените терени са недостатъчни за осигуряване на трудова заетост на населението. Зелените площи (паркове и градини) заемат 2.85 ха, които са недостатъчни защото на обитател от града се падат по 3 кв.м. при норматив 8 кв.м. на жител съгласно чл. 31 от Наредба 7 за Правила и норми на устройството на територията.

В община Сопот са обособени два квартала с предимно ромско население, като в тези квартали живее и българско население. В единият от тях преди няколко години по спечелен от общината проект бе изцяло подменена канализационната мрежа. През 2021 г. бе подменена пътната настилка и уличното осветление. Районът предлага напълно нормални условия за живеене.

Жилищните условия във втория квартал, където ромското население преди

доста години е дошло от съседни населени места също се подобрява частично – с поставяне на допълнително контейнери за битов отпадък, улично осветление и полагане на пътна настилка.

На територията на община Сопот няма семейства без жилища.

Община Сопот включва две населени места – гр. Сопот и с. Анево. Всяко от тях се водоснабдява самостоятелно и независимо един от друг. Град Сопот се водоснабдява с питейна вода от водоснабдителна група „Сопот“. От нея се водоснабдяват и селата Христо Даново и Иганово, които не са към Община Сопот.

Водопроводните мрежи на гр.Сопот и с.Анево са изградени на 100% . Вътрешните разпределителни мрежи на двете населени места, както и сградните отклонения към тях, са рехабилитирани и изпълнени изцяло от полиетиленови тръби, съответно за с.Анево през 2012 г., а за гр.Сопот през 2015 г. Мрежите са зонирани. Дебита и напора в мрежите са достатъчни за задоволяване на питейно –битовите нужди на населението от гр. Сопот и с. Анево.

7.1.3 Транспортни връзки за достъп на социалните услуги и обезпечаване на ползването им

Транспортната обслуженост на община Сопот в регионален, национален и международен план се обезпечават от един от главните транспортни направления на пътната и железопътната инфраструктура, преминаващи през територията ѝ. Транспортната инфраструктура в община Сопот е добре развита като е голям относителният дял на пътищата от висок клас. В териториалния обхват на община Сопот преминава участък от първокласен шосеен път I-6 София–Карлово–Бургас, който е част от международния път E871/и част от трансевропейски транспортен коридор No8 Дурас–Скопие–София–Бургас/Варна/. Транспортните услуги са добре развити като Общината има редовни автобусни линии до град Карлово и останалите селища от Стремската долина, както и с Пловдив и София . През летните месеци се осигуряват и връзки с общините Троян и Плевен. Пътническият транспорт се осигурява от частни фирми, които имат добре развит и поддържан автопарк. Автобусните спирки са устроени в централните части на гр.Сопот и кв.Анево. Уличната мрежа на общината се състои от събирателни и обслужващи улици и основната която е част от път I-6.. Дължината на Републиканската пътна мрежа на територията на община Сопот е: • Път I-6: „София -Карлово -Бургас, от км 245+878 до км 252+976, с дължина 7,098 км .Път I-6 преминава през кв.”Анево” от км 247+831 до км 249+212, а през гр.Сопот от км 250+160 до 252+ 197. Ширината на настилката извън населените места е 9м и два банкета по 1,50м. В населените места Анево и Сопот е с променлива ширина от 8,00 до 10,00м според регулацията. В пространствената структура на общината преминава подбалканската железопътна линия София–Карлово–Варна/Бургас, която е част от 3-та Главна национална ж.п. линия, която осъществява връзка между Западна и Южна със Източна и Североизточна България. По своята същност тя се явява част от трансевропейския транспортен коридор VIII /железопътна инфраструктура/. Железопътната линия е електрифицирана и това осигурява добра достъпност до общинския център и населените места в общината, както и бърз и лесен достъп до съседните общини в областта и до столичния агломерационен ареал. Железопътната гара на гр.Сопот е разположена в южната част на града. ЖП спирка Анево също е разположена южно от квартала. Поради ограниченията, наложени от БДЖ повечето влакове, които се движат по направлението София–Бургас и Бургас–София не спиратна жп гара Сопот и жп. спирка Анево. Най-близката жп гара е тази в град Карлово, от където до Сопот и с. Анево има осигурен редовен автобусен транспорт.

От дома на потребителите до сградата на Комплекса за социални услуги, където функционират двата дневни центрове и обратно ползвателите се извозват със специализиран 16 – местен автобус. Сградата се намира в близост до центъра на града,

до сградата на общинска администрация, болница, поща и други обществени институции.

Центърът за обществена подкрепа се намира на първи етаж, има подсигурана достъпна среда, в близост има възможност за транспортни връзки с други населени места и указателни табели.

Социалната услуга „Асистентска подкрепа“ се намира на втория етаж в сграда на общината, която е на центъра на града в близост до автобусна спирка. Помещението се посещава само от социалните асистенти и близките на потребителите, тъй като услугата се предоставя в дома, но предстои преместване на услугата в сграда на първия етаж изградена достъпна среда.

7.2 Образование

В системата на общинското образование са обхванати 3 целодневни детски градини, които са разположени в гр. Сопот и обхващат 327 деца през учебната 2021/2022 г. мрежата на ДГ е сравнително оптимална и задоволява потребностите на местното население, като на 100 деца се падат 92 места, при средни показатели за Страната и ЮЦРП–106, а за област Пловдив 97.

- Детска градина (ДГ) „Роза“ – 117 деца разпределени в пет групи, съобразно възрастта им;
- Детска градина (ДГ) „Слънчево детство“ – 101 деца в пет групи, съобразно възрастта им;
- Детска градина (ДГ) „Приказен свят“ – 109 деца в четири групи, съобразно възрастта им и една яслена група с 25 деца,

В детска градина „Роза“ има изграден кабинет за оказване на личностна подкрепа на деца. Оборудван е със собствени средства. Има формиран Екип за подкрепа за личностно развитие (ЕПЛР), състоящ се от логопед, психолог и ресурсен учител, работещ два часа седмично. В ДГ „Роза“ има 1 дете със СОП и 10 деца, които имат необходимост от оказване на подкрепа за личностно развитие. Децата се нуждаят от подкрепата на логопед, психолог, специален педагог. Услугите на тези специалисти ползват с направление издадено от Отдел Закрила на детето към ДСП – Карлово, а специалистите са от социалната услуга „Дневен център за деца с увреждания“ към КСУ – Сопот и посещават нуждаещите се деца в ДГ.

В ДГ има добре оборудван медицински кабинет, има назначена медицинска сестра.

В ДГ „Слънчево детство“ към момента няма деца със СОП. В ДГ има ситуиран кът в учителската стая, който разполага с необходими материали за оказване на личностна подкрепа. В детската градина има назначен ресурсен учител. Същата не разполагат с психолог и логопед но при възникнала потребност от ползване услуги на такъв специалист и издадено от Дирекция Социално подпомагане – Карлово направление се обръщат към Центъра за обществена подкрепа или към Дневен център за деца с увреждания, които разполагат с такива. Специалистите от социалните услуги оказват обща или допълнителна подкрепа за личностно развитие на всяко дете, имащо такава необходимост.

В ДГ има добре оборудван медицински кабинет, има назначена медицинска сестра.

В ДГ „Приказен свят“ има изграден кабинет за деца със СОП по проект „Подкрепа за приобщаващо образование“. По проекта са назначени 0,5 щат психолог и 0,5 щат логопед, на втори трудов договор е назначен и ресурсен учител, който

посещава ДГ два дни в седмицата. В градината има сформиран Екип за подкрепа за личностно развитие, който обгрижва 2 деца със СОП и при необходимост всяко нуждаещо се от личностна подкрепа дете. 5 деца, които имат необходимост от оказване на личностна подкрепа от логопед, психолог, специален педагог, ползват услугите на тези специалисти с направление издадено от Отдел Закрила на детето към ДСП – Карлово. Специалистите оказващи подкрепата са от социалната услуга „Дневен център за деца с увреждания“ към КСУ – Сопот и посещават нуждаещите се деца в ДГ.

В ДГ има добре оборудван медицински кабинет и медицинска сестра.

Трите детски градини „Роза“; „Слънчево детство“ и Приказен свят“ (с налична яслена група) се помещават в специално построени за целта сгради, на които са извършени ремонтни дейности по Оперативните програми на ЕС, преди 10 години. Материалната база в занималните е добра, организирана по дейности съобразно възрастта и възможностите на децата, като заслуга за това имат и родителите. Педагогическото взаимодействие се осъществява съгласно реализацията на държавните образователни изисквания и учебния план на всяка детска градина. Поддържани са дворните площи. Сградите на детските градини са стари и имат нужда от подобряване и обновяване, особено покривите.

На територията на община Сопот училищата са единствено в града. Образователната инфраструктура през периода 2021/2022 г. включва 1 начално училище и 2 средни училища, както следва:

- Начално училище (НУ) „Неделя Петкова“ с 277 деца, разпределени в 12 паралелки от 1 до 4 клас, с общинско финансиране;
- Средно училище (СУ) „Иван Вазов“ с 333 деца, разпределени в 4 паралелки от 1 до 4 клас – 87 ученици, 7 паралелки от 5 до 7 клас - 170 ученици, 5 паралелки от 8 до 12 клас – 82 ученици, с общинско финансиране;
- Професионална гимназия (ПГ) „Ген. Вл. Заимов“ – 689 ученици в 28 паралелки от 8 до 12 клас, с държавно финансиране.

В НУ „Неделя Петкова“ се обучават 10 ученика със специални образователни потребности (СОП). Училището разполага с Екип за подкрепа за личностно развитие (ЕПЛР) и всяко дете получава подходящата за неговите потребности личностна подкрепа. В училището има добре оборудван медицински кабинет и медицинска сестра.

В СУ „Иван Вазов“ се обучават 26 ученика със специални образователни потребности (СОП). Училището разполага с два модерно оборудвани кабината за обучение на ученици със СОП, както и с Екип за подкрепа за личностно развитие (ЕПЛР) и всяко дете получава подходящата за неговите потребности личностна подкрепа. В училището има добре оборудван медицински кабинет и медицинска сестра.

В ПГ „Ген. Вл. Заимов“ се обучава 1 ученик със СОП. В училището има назначен психолог и педагогически съветник, които оказват обща или допълнителна подкрепа, съобразно потребностите на ученика. В училището има добре оборудван медицински кабинет и медицинска сестра.

Трите училища **НУ „Неделя Петкова“; СУ „Иван Вазов“; ПГ „Генерал Владимир Заимов“** се помещават в специално построени за целта сгради, на които са извършени ремонтни дейности по Оперативните програми на ЕС, преди повече от 10 години. Материалната база в класните стаи е добра, организирана по дейности съобразно възрастта и възможностите на учениците. Педагогическото взаимодействие се осъществява съгласно реализацията на държавните образователни изисквания и учебния план на всяко училище. Поддържани са дворните площи. Сградния фонд на училищата е стар и има нужда от подобряване и обновяване.

Общо за община Сопот – 327 деца в детски градини и 1 299 ученици от 1 до 12 клас.

На територията на общината от 17 години има създаден Център за подкрепа на личностно развитие – Център за работа с деца, в който се предлагат разнообразни занимания, като посещението е безплатно и по желание на децата и учениците. Създадени са и функционират следните дейности: Театрална школа; Школа по рисуване; Графичен дизайн; Тенис на маса и бадминтон; Общински детски и младежки парламент; Хандбал. През лятото се провежда „Лятна работа“.

Дейностите на институциите, ориентирани към дарбите и интересите на децата и учениците в свободното им време, са разнообразни и имат дълги традиции. Учениците могат да избират, както между форми, предлагани в училищата, така и между предлагани от други организации и институции - Центъра за работа с деца, читалището, спортни клубове.

Проблеми при организиране на обучението на деца и ученици със СОП в образователните институции на територията на община Сопот няма. Обучават се общо 40 децата със СОП, като на всички се оказва необходимата обща или допълнителна личностна подкрепа от професионален екип или от компетентен специалист от социална услуга.

В община Сопот е осигурена **обща подкрепа за личностно развитие** на всяко дете и ученик и включва:

- Екипна работа между учители и други педагогически специалисти;
- Допълнително обучение по учебни предмети;
- Допълнителни модули за деца, които не владеят български език (само за детските градини);
- Допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
- Консултации по учебни предмети;
- Кариерно ориентиране на учениците;
- Занимания по интереси;
- Библиотечно-информационно обслужване;
- Грижа за здравето;
- Осигуряване на общежитие;
- Поощряване с морални и материални награди;
- Дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
- Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
- Логопедична работа.

Логопедичната терапия, психологическата подкрепа и рехабилитация, както и изграждането на социални умения, започват още в предучилищния период. Целта е лесна адаптация на детето в училищна среда. Работата със семействата и потребителите цели: подкрепа на семействата; адекватност при задоволяване нуждите на детето; мотивация за интегриране на децата в неравностойно положение в учебна среда; гарантиране достъпа на всяко дете до качествено образование; подкрепа за личностно развитие в подходяща физическа, психологическа и социална среда и създаване на възможности за развитието и участието на децата във всички аспекти на живота на общността.

Общата подкрепа отговаря преди всичко на нуждата от превенция и навременно разпознаване на трудности в ученето при децата и учениците, както и на нуждата от разпознаване на дарбите на децата. Общата подкрепа включва и всички онези

допълнителни дейности, които помагат на децата и учениците да се развиват и учат: дейности за мотивация, допълнително обучение, превенция на психичното здраве, превенция на насилието и тормоза, училищна политика за позитивна дисциплина, кариерно консултиране, здравна грижа, асистирание и др., които се изпълняват от помагачи и допълнителни специалисти в детската градина и в училищата, както и от не специализирания персонал.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на деца и ученици:

- със специфични образователни потребности;
- в риск;
- с изявени дарби;
- с хронични заболявания,

след извършване на оценка на потребностите и включва:

- работа с дете и ученик по конкретен случай;
- психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна, на комуникативните нарушения и при физически увреждания;
- осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
- ресурсно подпомагане на ученици със специални образователни потребности /СОП/.

Съгласно наредбата за приобщаващо образование /НПО/, допълнителната подкрепа е:

- краткосрочна (минимум 1 учебна година, максимум – до края на етапа на обучение)
- дългосрочна – повече от един етап или степен на обучение или за целия период на обучение.

Допълнителната подкрепа от своя страна цели да осигури допълнителен и различен ресурс, а за децата, които не могат да отговорят на изискванията на учебната програма - начин за достойно учене, научаване и участие в естествената им социална среда, съобразно техните оптимални възможности. Основна функция на допълнителната подкрепа е да отговори на различните индивидуални потребности за обучение, които изискват включване на разнообразни ресурси в и извън детската градина и училището. Те се реализират на базата на оценените образователни потребности за всяко дете и ученик с нужда от допълнителна подкрепа за личностно развитие.

В община Сопот Екипа създаден във връзка с Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст работи изключително добре. Необхванати деца и ученици няма. Изключение правят децата, които са с тежки физически и умствени проблеми, притежаващи ЕР на ТЕЛК 100% вид и степен на увреждане с право на чужда помощ, както и децата родени и живеещи в други държави. При настъпване на COVID епидемията няколко семейства се прибраха в родния си град Сопот и децата им бяха записани в съответната група или клас своевременно.

Детските градини и училищата на територията на община Сопот са предпочитани учебни заведения и от децата и учениците, от съседната община Карлово. Около 30% от обхванатите деца и ученици са пътуващи от други населени места, прилежащи към община Карлово.

През изминалите учебни години, община Сопот, съобразявайки се с многобройните предизвикателства, динамични процеси в обществото, общинската администрация е отделила сериозно внимание на образователното дело в общината, защото осъзнава неговото важно значение за бъдещето. Мерките заложили в приоритет образование са постигане на максимален обхват на всички деца и ученици и чрез добрата работа на екипа за обхват за район на компетентност при община Сопот

значително е намалял броя на отпадналите от училище ромските ученици. Приобщаването и приемането на родителите – роми към образователни процес и засилването им в училищния живот, повишава тяхната ангажираност и засилва сътрудничеството.

Слаби страни в образователната система в община Сопот

Като слаби страни се идентифицират следните проблеми в детските градини и в училищата на територията на община Сопот:

- намаляване на броя на учениците на територията на община Сопот;
- увеличаване на броя на учениците, чийто майчин език не е българския;
- ниска мотивация за учене;
- недостатъчна подкрепа на децата и учениците от страна на родителя.

Силни страни в образователната система в община Сопот

- в образователните институции на територията на община Сопот работят добри педагогически специалисти;
- добър сграден фонд и добра материално техническа база;
- добър микроклимат за развитие на децата и учениците;
- наличие на Център за обществена подкрепа и Дневен център за деца с увреждания с добри специалисти, които оказват навременна и професионална помощ на всички нуждаещи се деца и ученици в община Сопот;
- добра работа на Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни /МКБППМН/;
- добра работа на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.

Всички тези силни страни правят образователните институции на територията на община Сопот привлекателни за деца и ученици и от съседни общини.

Изводи: Образователните заведения на територията на община Сопот имат добър сграден фонд, добре поддържана материално-техническа база и компетентни специалисти. Децата и учениците се възпитават в съответствие с индивидуалните им образователни потребности, като им се осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията.

Образователната структура на населението има определящо значение за качествената характеристика на човешките ресурси и формирането на техните професионални умения за участие в трудовия процес. Образователното равнище на населението оказва влияние и върху неговите репродуктивни нагласи и поведение. В същото време образователната структура е в зависимост от други структурни характеристики на населението като пол, възраст, етническа принадлежност и др. Данните от НСИ показват едно добро образователно равнище на населението в община Сопот. По относителен дял на завършилите средно образование стойностите за общината са по-високи от средните за страната и област Пловдив. В същото време в община Сопот са по-ниски дяловете на лицата със завършено основно и начално образование. В полза на общината е и сравнението по отношение на категорията „никога не посещавали училище”. Техният дял в общината е 3-3,5 пъти по-нисък в сравнение със средните дялове за страната и Пловдивска област. В сравнение с тях тя отстъпва само по отношение на завършилите висше образование. Един от факторите за добрата образователна структура на населението в общината е добрата осигуреност с педагогически кадри в съществуващите 2 общообразователни училища и 1 професионална гимназия. Добро е състоянието на материално-техническата база на образователните заведения, сградния фонд е стар и има нужда от подобряване и обновяване.

(Приложение № 2 – таблица образование)

7.3 Здравеопазване

Детски ясли

На територията на община Сопот функционират 1 детска ясла - „Мечо Пух“ разположена в сградата на детска градина „Роза“ гр. Сопот. Статистическата справка показва, че броят на местата в яслата изцяло покрива регистрираната потребност на територията на общината. С оглед демографската информация за общината и тенденцията за намаляващото население изграждането на допълнителна такава към момента и в близкото бъдеще не е наложително.

Болнична и извънболнична помощ

Единствената функционираща публична структура на медицинско обслужване на територията на община Сопот е Специализираната болница за долекуване и продължително лечение “Д-р Иван Раев-Сопот” ЕООД. Болницата предлага обслужване на лица с хронични заболявания и на лица, нуждаещи се от рехабилитация и продължително възстановяване на здравето, при които лечебния ефект не може да се постигне в домашни условия. Легловата база е съставена от 70 легла, 5 от първо и 65 от второ ниво, разпределени в три специализирани отделения: вътрешно, неврологично и рехабилитационно, в които се приемат хронично болни. В болничното заведение към 2022 г. работят 9 специалисти с висше медицинско образование и 24 специалисти по здравни грижи.

Извънболничното медицинско обслужване се осъществява от частни общопрактикуващи лекари и лекари по дентална медицина. Част от частно-практикуващите специалисти са обединени в Медицински център „Сопот” ЕООД, в който работят 9 специалисти с висше медицинско образование и 10 души среден медицински персонал. В рамките на община Сопот няма звено за бърза и неотложна медицинска помощ. Общината се обслужва се от звеното в Карлово (филиал на ЦСМП–Пловдив) и от частна бърза помощ, която има договор с общопрактикуващите лекари.

На територията на община Сопот има адекватно организирана система за здравно обслужване на населението с обновяваща се материално-техническа база и квалифицирани кадри. Системата обхваща следните сектори:

- Извънболнична медицинска помощ (първина и специализирана);
- Болнична медицинска помощ;
- Стоматологично обслужване;
- Хигиенно – епидемиологичен контрол.

Съгласно националната здравна карта лечебните заведения функциониращи в общината са следните:

Таблица № 4 – Разпределение на лечебните заведения в общината по вид, брой и дейности

Вид, брой, дейност и разпределение на съществуващите лечебни заведения в общината	
ПЪРВИЧНА ИЗВЪНБОЛНИЧНА ПОМОЩ	11
Индивидуална практика за първична извънболнична медицинска помощ	4
Индивидуална практика за първична извънболнична медицинска помощ – дентална медицина	6
Групова практика за първична извънболнична медицинска помощ	1
СПЕЦИАЛИЗИРАНА ИЗВЪНБОЛНИЧНА ПОМОЩ	1

Индивидуална практика за специализирана извънболнична медицинска помощ	1
БОЛНИЧНА ПОМОЩ	1
Болница за продължително лечение	1
ЛЕКАРИ ПО ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА	6
<i>Източник: Национална здравна карта</i>	

Видно от таблицата общопрактикуващите лекари в общината са 6, като 5 са в града и 1 в с. Анево. Предизвикателство пред общинската администрация е през последните години на поетапно намаляване на бюджета за здравни грижи, което води до редица негативни въздействия върху качествено здравно обслужване на населението. Най-съществените затруднения са свързани с: недостига на финансови средства за осигуряване на задължителен минимален обем медицински грижи и осигуряване на кадрова обезпеченост. Възрастта на общопрактикуващите лекари расте, някои от тях вече са навършили пенсионна възраст и е въпрос на личен избор кога да прекратят практиката си.

Добра е и аптечната структура в общината – аптечните заведения са 2, намиращи се в гр. Сопот. Това създава леко неудобство за населението от с. Анево, но автобусния транспорт между селото и града е на чести интервали.

Процентът на неосигурените лица от община Сопот е намалял. Това, разбира се, се дължи в голяма степен на факта, че не малък брой лица от ромската общност работят по трудово правоотношение в различни фирми и предприятия на територията на общината или в съседни общини. Всички деца до 16 г. възраст имат лични лекари, посещават здравните кабинети, за да им бъдат направени задължителните имунизации и профилактични прегледи. На лицата с изрядни имунизации личните лекари издават документ за получаване на семейни помощи за деца. Това стимулира всички родители от малцинствените групи редовно да водят децата си при личните лекари.

Рисковите фактори като липсата на подходящи условия за живот и заниженото ниво на хигиена, ниските доходи и здравна култура, които се наблюдават главно в обособените ромски квартали в селата Певците, Кърнаре, Христо Даново, чиито деца и ученици посещават образователни институции в гр. Сопот, създават условия за възникване на различни заразни заболявания. Фактът, че в гр. Сопот функционират изнесени работни места на Дирекциите „Социално подпомагане“ и „Бюро по труда“, както и организацията на Български червен кръст, повишава риска от пренасяне на заболявания и на територията на община Сопот.

Идентифицирана е нуждата от наличие на здравен медиатор в общината, чиито функции биха били изключително полезни при работата с целевите групи.

През изминалата година в община Сопот, отново не е назначен здравен медиатор, поради липса на подходящ кандидат. Здравият медиатор активно би съдействал на личните лекари за обхващане на бременните малолетни и провеждане на беседи за предпазване от ранна, нежелана бременност. Всички тези превантивни мерки – провеждане на беседи, разговори с подрастващите и техните родители за предпазване от нежелана и ранна бременност и прилагане на програми за превенция на СПИН и „сексуално предавани инфекции“, ХИВ на територията на община Сопот се извършват от Центъра за обществена подкрепа – гр. Сопот, съвместно с **Център за подкрепа на личностното развитие - Център за работа с деца, гр. Сопот** и Местната комисия за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни /МКБППМН/.

Общата здравна ситуация в община Сопот е стабилна и масови комплексни проблеми съществуват рядко.

Ромите в общината поддържат добри санитарно-хигиенни условия в жилищата си, посещават редовно медицинските кабинети най-често за профилактика.

(Приложение № 3 таблица здравеопазване)

8 Информация и прогноза за необходимите служители за извършване на дейността по предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги

8.1 Информация за текущото състояние на работещите в социалните и интегрираните здравно-социални услуги, действащи на територията на общината

В социалните услуги на територията на община Сопот работят добре квалифицирани специалисти: социални работници, психолози, логопеди, възпитатели, трудотерапевти, рехабилитатори, специален педагог, медицинска сестра, шофьор, касиер – домакин, санитарни. Всички служители в услугите имат необходимата квалификация за заеманата от тях длъжност. През календарната година преминават редица обучения, с които надграждат своите знания и умения. Има служители, които са придобили и нови специалности, както и нови квалификации.

В социалните услуги в община Сопот няма проблеми свързани с персонала – няма недостиг на персона, всички служители са квалифицирани, всяка година преминават през обучения, супер визии. Няма проблеми и със средствата за заплати, всички заплати на служителите в социалните услуги са съобразени с Наредбата за стандартите за заплащане на труда на служителите, осъществяващи дейности по предоставяне на социални услуги, които се финансират от държавния бюджет.

В Центъра за обществена подкрепа работи екип от 5 служителя на трудов договор - социални работници -2, психолог - 1, педагог – 1, 1 логопед на граждански договор и 1 директор.

Екипът на ЦОП има необходимата квалификация, за предоставянето на социалните услуги, регламентирани от нормативните документи, която квалификация повишава непрекъснато с обучения, супервизии, самообучения. За 15-те години от съществуването си като социална услуга, на територията на община Сопот, се утвърждава като екип от професионалисти, които се изградили и изграждат доверителна връзка с потребителите, партньорите, общността. Потребителите чувстват подкрепа, съпричастност, търсят помощ и я получават, в законови рамки. Превантивната работа в училища, в специфични общности е част от добрите практики на ЦОП, както и активното участие в значими за общината събития на потребители и екип.

На всеки член от екипа, всяка година се осигуряват:

3 обучения на екипа

1 външна супервизия

Всеки месец – супервизия от директора на екипа.

Екипът на ДЦДУ се състои от 12 човека. 1 директор, осъществяващ дейности по ръководството. 5 - основни специалисти осъществяващи дейности по предоставяне на социалните услуги, а именно: 1 социален работник, 1 логопед, 1 психолог и 2 специални педагози. В препоръчителните специалисти са назначени 2 възпитателя. Служителите пряко ангажирани с обслужването на потребителите са 2 санитарни. В служителите подпомагачи функционирането на социалната услуга е назначен 1 шофьор.

Екипът на ДЦПЛУ се състои от 8 човека. 4 - основни специалисти осъществяващи дейности по предоставяне на социалните услуги, а именно: 1 социален работник, 1 рехабилитатор, 1 трудотерапевт. В препоръчителните специалисти е назначен 1 логопед. Служител пряко ангажиран с обслужването на потребителите е 1 санитар. В служителите подпомагащи функционирането на социалната услуга е назначен 1 домакин.

Служителите от двата центъра са преминали 9 обучения реализирани по различни проекти. Имат 1 външна супервизия и две вътрешни.

Бе реализиран проект за обучение в електронна среда с помощта на специалисти от Българската асоциация за лица с интелектуални затруднения /БАЛИЗ/ по застъпничество и самозастъпничество на 6 пълнолетни лица с увреждания и техен трудотерапевт. Един младеж с интелектуални затруднения бе избран за депутат в Парламента на самозастъпниците. На същия и на един трудотерапевт се осигурява подкрепа при провеждането на месечните срещи на парламента и съответните обучения.

По Решение на общински съвет Сопот и заповед на АСП социалната услуга „Асистентска подкрепа“ се администрира от отдел „Хуманитарни и социални дейности“ към общината. Със заповеди на кмета са определени задълженията на служителите.

Всяка година на социалните асистенти се провежда 1 въвеждащо обучение за начинаещите и 1 надграждащо обучение за останалите асистенти. През 2022 г. бе проведена и 1 външна супервизия за всеки асистент и за администриращите служители. (Приложение № 4 – таблица персонал)

8.2 Информация, относно регистрираните безработни лица на територията на общината:

Съобразно **ОБЗОРА** на пазара на труда и активната политика към края на 2021 година изготвен от Дирекция Бюро по труда – гр. Карлово, населението в трудоспособна възраст за община Сопот е 5 367. Икономически активното население за община Сопот е 4 982. Населението в трудоспособна възраст за община Сопот съставлява 50% от общия брой на населението.

Според последните актуални данни /31.12.2021 г./ на Дирекция Бюро по труда - гр. Карлово броят на официално регистрираните безработни в община Сопот възлиза на 123 безработни лица, от които 15 регистрирани са се самоопределили като роми. Дирекцията Бюро по труда – гр. Карлово активно реализира държавната политика за насърчаване на заетостта и закрила при безработица и популяризира текущите програми и насърчителни мерки за заетост сред работодателите в региона. Това дава положително отражение на местния трудов пазар поради факта, че обхваща голяма част от рисковите групи.

Рискът от безработица сред ромите е два пъти по-голям, отколкото при останалото местно население. Хората, които нямат квалификация, по-трудно намират работа. От друга страна, след отпадане от училище, младежите от ромски произход не придобиват професия и не създават трудови навици.

Ниските нива на заетост и ниското търсене на притежаваната от повечето роми квалификация са сред основните параметри, обуславящи присъствието на ромите на пазара на труда. Те се дължат основно на ниска конкурентоспособност, поради ниска образователна степен и/или липса на професионална квалификация.

Таблица №5 - Брой на населението, разпределено по образование:

БЕЗРАБОТНИ ЛИЦА ПО СТЕПЕН НА ЗАВЪРШЕНО ОБРАЗОВАНИЕ В ОБЩИНА СОПОТ КЪМ 31.12.2021 ГОДИНА		САМООПРЕДЕЛИЛИ СЕ КАТО РОМИ
Образование	Брой	Брой
Общ брой безработни лица в община Сопот	123	15
Висше	15	0
Средно	72	2
Основно	17	1
Начално и по-ниско образование	19	12

В последните три години като цяло може да се отбележи спад на безработицата на територията на община Сопот, като по официални данни варира 2,5 до 3%. Безспорен фактор за това са работните места Вазовски машиностроителни заводи ЕАД и SKF „Берингс България“. Не трябва да се пропуска също и факта, че част от безработните не се регистрират, а предпочитат да търсят сами работа.

Намалява и броят на тези, които се включват в обучение и тези, които се включват в програмите за временна заетост. Не се променя ситуацията относно устройването на работа на лицата, без образование и квалификация, в повечето случаи е възможно само чрез субсидирани работни места. Това са предимно лица от ромски произход. Майките с деца до 3 годишна възраст, както и хората с увреждания, трудно намират реализация, особено, ако са от ромски произход. Забелязва се тенденция на увеличаване на времето на престой на безработните роми на трудовия пазар. Нивото на образование е фактор при съкращения, по-бързо се освобождават тези с по-ниско ниво на образование. Обикновено това са едни и същи лица без образование и квалификация, за които нещата не се променят с годините – лица с така наречената професия „безработен“.

През изминалите години на пандемията предизвикана от COVID – 19, процента на безработица в община Сопот леко се е завишил, тъй като заведенията за обществено хранене и една част от търговските обекти прекратиха дейност.

Към 31.12.2022 г. в ДБТ гр. Карлово няма регистрирани търсещи работа лица с медицинско образование. Има 1 регистрирано лице търсещо работа с хуманитарно образование, 3 лица търсещи работа на длъжност социален работник и 8 търсещи работа на длъжност – социален асистент.

Изводи: Лицата с медицинско и хуманитарно образование трудно могат да се привлекат към социалната сфера. Те предпочитат други по-добре платени сфери.

Длъжността „асистент“ рядко привлича човек в трудоспособна възраст, по често се заемат от пенсионери. Длъжността не е привлекателна нито като дейност, нито като заплащане.

8.3 Прогноза за необходимите служители за извършване на дейността по предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги:

При направената съпоставка за брой на назначените служители и незаети длъжности към момента на извършване на анализа по утвърдените щатни разписания във всяка услуга предлагана на територията на община Сопот се установи, че няма незаета длъжност.

Екипите на социалните услуги в община Сопот имат необходимата квалификация, за предоставянето на социалните услуги, регламентирани от нормативните документи, която квалификация повишава непрекъснато с обучения, супервизии, самообучения. За времето от съществуването си социалните услуги, на територията на община Сопот, се утвърждава като екипи от професионалисти, които се изградили и изграждат доверителна връзка с потребителите, партньорите, общността. Потребителите чувстват подкрепа, съпричастност, търсят помощ и я получават, в законови рамки. Превантивната работа в училища, в специфични общности е част от добрите практики на социалните услуги, както и активното участие в значими за общината събития на потребители и екип.

9 Прогнозиране и планиране на необходимите социални и интегрирани здравно-социални услуги

Съществуващите социални услуги на територията на община Сопот се декомпозираха на дейностите по чл. 15 от ЗСУ, при съобразяване с Наредбата за качеството на социалните услуги, по схемата на трансформиране, предоставена в **Приложение № 6**. В същата са представени **фиксираните проценти**, по които се изчисли броя места за всяка услуга по чл. 15 от ЗСУ, спрямо настоящия брой места в съществуващата към момента социална услуга (с наименование по отменените чл. 36, ал. 2 и 3, т. 3 и чл. 41а от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане). След извършване на посочените изчисления, полученният брой места се сравни със стойностите за максимален брой потребители, които са автоматично генерирани в шийт Карта на Приложение № 5 и се установи, че предоставяните на територията на община Сопот, услуги са достатъчни да задоволят нуждите на населението на общината. Предвид липсата на чакащи в регистрите за услугите предоставяни от община Сопот, водени от ДСП Карлово не се налага увеличаване или намаляване на капацитета, на която и да е социална услуга.

Разкриването на нови социални и интегрирани здравно-социални услуги на територията на община Сопот е невъзможно, поради липса на подходяща материална база, която да отговаря на критериите за изпълнение на стандартите за качество на социалните услуги и не може да се покрие минималните изисквания за броя и квалификацията на необходимите служители, които ще осъществяват дейността по предоставяне на различните видове социални услуги. */По данни на Д БТ – Карлово към 31.12.2022 г. няма регистрирани подходящи специалисти./*

10 Изводи

На база на получените данни в **Приложение № 5**, се направи съпоставка между налични социални услуги и данните за максимален брой на потребителите на социалните услуги, за които ще се осигури изцяло или частично финансиране от държавния бюджет, по видове социални услуги, от които да се направят изводи за:

- Къде услугите работят с увеличен капацитет;
 - Къде услугите работят с намален капацитет;
 - Социални услуги, за които към момента е изчерпана необходимостта от тяхното предоставяне, съобразно изведените нужди;
 - Какви услуги са необходими, съобразно изведените нужди;
 - С коя община може да се сключи споразумение, съгл. чл. 56 от ЗСУ.
- На база обобщението се извеждат препоръките по отношение:
- Кои услуги ще се закрийт;

- Кои нови услуги ще се разкрият;
- На кои услуги да се намали броят на местата;
- На кои услуги да се увеличи броят на местата;
- Друго в съответствие с извършения анализ.

Изводи за община Сопот:

- ЦОП Сопот в определени месеци работи с потребители над определения капацитет;
- Няма услуга, която да работи с намален капацитет;
- Няма услуга, която към момента е с изчерпана необходимост от нейното предоставяне, съобразно изведените нужди;
- Необходими са досега предоставяните социални услуги;
- Съгласно чл. 56 от ЗСУ, община Сопот трябва да сключи споразумение с община Карлово, община Хисаря и община Пирдоп, тъй като има потребители от тези общини;
- Няма социални услуги, които ще се закрият;
- Няма необходимост от разкриване на нови услуги;
- Няма необходимост да се намалява броя на местата;
- Няма необходимост да се увеличава и намалява броя на местата.

11 Приложения

Приложение № 1 – таблица желаещи

Приложение № 2 – таблица образование

Приложение № 3 – таблица здравеопазване

Приложение № 4 – таблица персонал

Приложение № 5 – таблица критерии

Приложение № 6 – схема на трансформиране

Приложение № 7 – Декомпозирани вече съществуващи социални услуги по дейности, посочени в чл. 15 от ЗСУ за община Сопот

Анализа на потребностите от социални услуги на общинско и областно ниво, които се финансират изцяло или частично от Държавния бюджет за община Сопот е изготвен от:

Иванка Виришапкива – Началник отдел „Хуманитарни и социални дейности“ и
Донка Минчева – Директор на Център за обществена подкрепа